

Sebastiaan Leenaert – Andijvie met een plastic vork

Als je niet in een hokje past - Holden Caulfield op speed

Met de wild om zich heen reagerende puber Ferre Berends heeft Sebastiaan Leenaert zijn eigen Holden Caulfield geschapen, maar dan op speed. Ferre is niet voor niets wild: hij zit middenin zijn eigen probleemjeugd. Zijn vader is vooral vervuld van zichzelf, zijn moeder is gedesillusioneerde, op school loopt het niet lekker, hij is verliefd op de nieuwe vriendin van zijn vader en daarbovenop kan hij zijn emoties niet de baas. Het duurt niet lang voor Ferre in een instelling voor jongeren met psychiatrische problemen belandt, maar daar beginnen de problemen eigenlijk pas goed.

Het genre probleemboeken is lastig. Je moet ervan houden, en binnen het genre zijn veel kwaliteitsverschillen, maar dit boek kunnen we tot de betere rekenen. Leenaert weet hier vakbekwaam de valkuilen van vals sentiment en te opzichtige tranentrekkerij te omzeilen. Hij zet met Ferre een realistisch personage neer waar de lezer zich mee kan identificeren.

Stukje bij beetje krijgen we informatie over de jongen. We komen te weten dat zijn vader kunstenaar is, dat zijn moeder vroeger minder sherry dronk en dat het schoolleven voor hem de hel is omdat hij de regels niet wil en kan snappen. De sessies bij de therapeut (Sander) die Ferre verplicht bezoekt, worden mooi van binnenuit beschreven: “Ze proberen door mijn muur te breken.”

Langzaam zien we Ferre de controle verliezen totdat hij een wanhoopsdaad begaat. Hij wordt opgenomen in een inrichting, de voorlopige diagnose Borderline wordt gesteld, en men poogt hem met medicatie weer op te lappen. Langzaam pakt hij zijn leven weer op, als alles tenminste goed blijft gaan.

Door consequent vanuit een getroebleerd personage te schrijven, laat Leenaert helder zien hoe moeilijk het is om vanuit die diepte weer terug te komen naar een ‘normaal’ leven. Fraai zijn ook de verwijzingen naar de vele films die Ferre als referentiekader gebruikt om het leven te duiden. Net als de woedeuitbarstingen van de hoofdpersoon, zoals wanneer het schoolhoofd hem ergens op aanspreekt: ‘WAT IS HET NUT VAN JE SCHIJTREGEL??’

Kortom, zoals het hoort bij een probleemboek geeft dit verhaal een ongemakkelijk inkijkje in een moeizaam leven. Van iemand die niet in een hokje past. Als je die ervaring eens wilt meemaken, raad ik zeker aan dit boek te lezen.

